

Okruhy ke kolokviu Tradice české státnosti (BTCST)

- 1) **Český stát před příchodem Slovanů, Sámova říše a Velká Morava.** Stručný vývoj českých zemí v pravěku, Keltové a Germáni na našem území, stěhování národů, příchod Slovanů a jejich kultura. Sámova říše. Vznik Velké Moravy, její významní panovníci, misie Konstantina a Metoděje, zánik Velké Moravy a její kultura.
- 2) **Český stát v 10.-12. století.** Počátky vlády Přemyslovců a sjednocování českého státu, první čeští světci, vláda Boleslava I. a Boleslava II., krize českého státu na počátku 11. století, významní panovníci českého státu v 11. a 12. století, kultura a umění v době prvních Přemyslovců (románský sloh).
- 3) **Český stát za posledních Přemyslovců.** Posílení prestiže českého státu za Přemysla Otakara I. (Zlatá bula sicilská), politický vývoj ve 13. a na začátku 14. století za jednotlivých přemyslovských panovníků, hospodářství a kultura v době posledních Přemyslovců (zemědělství, vznik měst, kolonizace, těžba drahých kovů), Anežka Česká.
- 4) **Český stát za vlády Lucemburků.** Politický vývoj českého státu po vymření Přemyslovců, Jan Lucemburský, politický a kulturní vzestup českého státu za Karla IV., územní rozsah českého státu za Lucemburků, společenská krize za Václava IV., umění a kultura v období Lucemburků (gotická kultura).
- 5) **Husitství.** Příčiny vypuknutí husitské revoluce, Jan Hus, husitský program a jednotlivé proudy v husitství, průběh událostí v letech 1419-1436, basilejský koncil a kompaktáta, důsledky husitství pro český stát, kultura období husitství.
- 6) **České země za Jiřího z Poděbrad a za Jagellovců.** Situace v českých zemích po skončení husitské revoluce, vláda Jiřího z Poděbrad a dynastie Jagellonců, spory mezi městy a šlechtou na začátku 16. století, systém stavovského státu v době Jagellonců, hospodářství a kultura českého státu v době Jagellonců (vladislavská gotika).
- 7) **Mocenský nástup Habsburků.** Nástup Habsburků na český trůn v roce 1526 a vláda prvních habsburských panovníků (Ferdinand I., Maxmilián II., Rudolf II, Matyáš). Náboženská situace v českých zemích v 16. století, spory mezi stavy a panovníkem, Česká konfese a Majestát, vzdělanost a kultura v českých zemích v předbělohorském období (životní styl vyšších vrstev, školství, renesanční kultura).
- 8) **České stavovské povstání, třicetiletá válka a období pobělohorské.** Příčiny, průběh a důsledky českého stavovského povstání, Obnovené zřízení zemské, průběh třicetileté války a její důsledky pro český stát, české země v období pobělohorském – vláda jednotlivých panovníků, postavení poddaných, rekatolizace, hospodářství a kultura v tomto období (významné osobnosti české kultury, barokní umělecký sloh).
- 9) **České země v době osvíceneckého absolutismu.** Vláda Marie Terezie (války o rakouské dědictví, sedmiletá válka, reformní činnost), vláda Josefa II. (politický vývoj, významné reformy), kultura a vzdělanost v období osvíceneckého absolutismu (klasicismus).

České dějiny 19. a 20. století (BCED 1, BCED 2) - okruhy k souborné zkoušce z českých dějin

- 1) **Habsburská monarchie v době napoleonských válek a české národní obrození.**
(české země v době napoleonských válek, fáze, instituce, osobnosti a cíle národního obrození)
- 2) **Revoluční léta 1848-1849 v habsburské monarchii a v českých zemích.**
(evropský kontext revoluce 1848, skupiny, požadavky a cíle revolučního hnutí, austroslavismus, významné osobnosti – F. Palacký, K. H. Borovský atd., průběh a výsledky revoluce – svatodušní bouře, kroměřížský sněm, zrušení poddanství)
- 3) **Neoabsolutismus v Rakousku, jeho pád a počátky parlamentarismu v habsburské monarchii.**
(bachovský absolutismus – jeho politický i hospodářský rozměr, Říjnový diplom a únorová ústava, politický systém habsburské monarchie po pádu absolutismu, prusko-rakouská válka 1866, rak.-uherské vyrovnání a prosincová ústava, vývoj volebního práva v habsburské monarchii)
- 4) **Politický vývoj v českých zemích v 2. polovině 19. století.**
(české politické strany po pádu absolutismu, státoprávní koncepce české politiky, fundamentální články, česko-německé vztahy, pasivní a aktivní fáze české politiky, diferenciací českého politického života v 90. letech 19. století, punktace, osobnost T.G. Masaryka)
- 5) **1. světová válka a vznik ČSR.**
(česká domácí politika v průběhu 1. světové války – její proměny a cíle, československý zahraniční odboj a čsl.legie, významné dokumenty české politiky, 28. říjen 1918)
- 6) **Hospodářství a kultura v českých zemích v 19. a na začátku 20. století.**
(průmyslová revoluce v českých zemích, hospodářské změny v českých zemích v 2. pol. 19. století, česká výtvarná, slovesná a hudební kultura v 19. stol., významné osobnosti českého hospodářství a kultury)
- 7) **ČSR 1918-1939**
(politický, hospodářský a kulturní vývoj v ČSR, národnostní struktura, politické strany a vládní koalice, světová hospodářská krize a její dopady na ČSR, ohrožení a rozbití ČSR – Mnichovská konference, druhá republika a 15. březen 1939)
- 8) **2. světová válka, okupace a osvobození ČSR.**
(okupační aparát a politika nacistů v Protektorátu, významné mezníky okupace, domácí a zahraniční odboj, situace na Slovensku během 2. světové války osvobození ČSR, důsledky 2. světové války)
- 9) **ČSR v poválečném světě, nastolení komunistického systému.**
(ČSR 1945-1948, únorový převrat v roce 1948 a nastolení totalitního režimu, politické, hospodářské a kulturní změny v ČSR v 50. letech, represe proti odpůrcům režimu, ČSR jako součást sovětského bloku)
- 10) **60. léta v Československu, Pražské jaro a normalizace.**
(„uvolňování“ totalitního režimu v 60. letech – změny v kultuře, politice a hospodářství, Pražské jaro a jeho potlačení, období normalizace v 70. a 80. letech, Charta 77)
- 11) **Konec totalitního systému v roce 1989 a rozpad Československa.**
(rozpad sovětského bloku a vývoj v Československu v 2. pol. 80. let, listopadové události v roce 1989, rozpad Československa na zač. 90. let)